digitized by ukrbiblioteka.org

ЗА САМОСТІЙНІСТЬ, ЗА СОБОРНІСТЬ, ЗА ДЕМОКРАТІЮ

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

ОДИН ЗА ВСІХ, ВСІ ЗА ОДНОГО

РІК XXXI. Ч. 59. СКРЕНТОН, ПА., ВІВТОРОК, 3 ЧЕРВНЯ, 1941. ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS SCRANTON, PA., TUESDAY, JUNE 3, 1941. XXXI YEAR. No. 59.

НІМЦІ ЗАНЯЛИ КРЕТУ, ОКУПИВШИ ПЕРЕМОГУ ВЕЛИТЕНСЬКИМИ ЖЕРТВАМИ; ПОЛОВИНА БРИТІЙСЬКОЇ ЗАЛОГИ ВІДПЛИЛА ДО ЄГИПТУ

ПОВСТАННЯ В ІРАКУ ЗЛІКВІДОВАНЕ, ПРИХИЛЬНИЙ ДО БРИТАНІЇ УРЯД ВЕРТАЄТЬСЯ ДО ВЛАДИ

БРИТІЙСЬКІ ЛІТАКИ БОМБАРДУЮТЬ ФРАНЦУСЬКУ ПРИСТАНЬ В АФРИЦІ

Крівава битва за грецький остров Крету, що є важною морською базою на Середземнім морі, закінчилась після 12 днів перемогою німців. Половина британської залоги, що помагала грекам боронити острова, переплила на кораблях до Єгипту, виконавши третій раз подібну успішну евакуацію при помочі флоти, як це було минулого року у Франції і минулого місяця в Греції.

Кількість евакуованих британців подають на 15 тисяч. Німецькі звіти впевняють, що 10 тисяч британців попало в полон. Ціла британська армія на Креті виносила біля 30 тисяч вояків.

Учасники боїв на Креті і воєнні кореспонденти однозгідно стверджують, що заняття острова коштувало німців велитенських втрат у людях та що ці втрати повинні відстрашити Гітлера від подібної акції проти недалекого британського острова Кипр, на Середземнім морі, і ще більше від спроби інвазії проти Англії.

Німці перемогли літаками

Британські джерела підкреслюють, що битву за Крету рішили не німецькі парашутисти, тільки перевага німецьких літаків. Коли витягати досвід з цеї битви на будуче, кажуть британські фахівці, Англії немає потреби боятись інвазії парашутистів, зате небезпечна для неї німецька перевага в повітрі.

Описи битви за Крету кажуть, що відділи парашутистів були винищувані успішно та що мало хто з них вийшов ціло. В перших днях парашутистів винищувано поголовно або вони попадали в полон. До самого кінця боїв вони потерпіли найбільше. Перед чим, одначе, трудно було втриматись британсько-грецьким військам — це були атаки німецьких літаків.

Німці вжили до здобуття Крети яку тисячку літаків і переводили свої атаки з поблизьких летунських баз на Балкані в таких розмірах, як того ще не бувало. Британська летунська флота втратила в початках боїв всі бази на Креті і на третій день мусіла відлетіти до дальших баз в Африці. Звідти вона не могла вже ставити успішного опору німецьким літакам. Це вирішило битву на користь німців. Весь тягар оборони острова впав на британську флоту, яка потерпіла великі втрати і нарешті мусіла уступати.

Повстання в Іраку зліквідоване

Двотижнева битва за Крету дала британцям одну велику користь, а саме звязала головні німецькі сили і не дала Гітлерови змоги помогти повстанцям в Іраку. В той час, як ішли бої за Крету, британська залога зліквідувала повстання в Іраку і привернула порядок у цій країні, звідки Британія бере значну частину своїх запасів нафти.

Минулого тижня британські війська підступили до Багдаду, столиці Іраку. Це було зворотним пунктом у повстанні. Голова прихильного Німеччині уряду, Рашид Алі, і його міністри втекли літаком до сусідної Персії. Провід збунтованої армії запропонував переговори про здачу. В самім Багдаді вибухли неспокої з грабунками крамниць та іншим свавільством.

Старий уряд вертається до влади

На основі підписаного перемиря в неділю зранку бої в Іраку припинились. До влади вернувся старий, прихильний Британії уряд, під проводом Абдула Ілла, регента 6-тилітнього короля Фейзаля. Про долю малого короля кружляють суперечні поголоски. Одні кажуть, що він находиться безпечний у Багдаді, інші впевняють, що його забрав з собою як закладника до Персії провідник повстання, Рашид Алі.

Бої за нафтові джерела продовжаються

Неясна ще ситуація, в якій знаходиться та частина Іраку біля Мосулю, де є нафтові джерела. Повідомлення з Берліна запевняють, що в цих околицях опір проти британців не зломаний. Тут находяться теж невеликі німецькі відділи, що були перевезені літаками через Сирію.

Недільне повідомлення з Берліна подавало, що війська, які боронять нафтових теренів біля Мосулю, рішені знищити їх радше, як віддати в руки британців.

Італійські кораблі у французькій пристані

Нове напруження між Британією і французьким урядом Петена почалось внаслідок того, що британські літаки збомбардували на протязі останніх днів кілька разів французьку пристань Сфакс, в африканськім Тунісі, за те, що в пристані находяться італійські воєнні кораблі.

Французький адмірал Дарлан, головний помічник Петена, зложив з того приводу заяву з погрозами в сторону Британії. Мовляв, Франція найде силу, щоб заставити Британію шанувати її право до вільного вжитку власних портів і комунікаційних шляхів.

У своїй заяві, що була передана представникам закордонної преси, Дарлан звернувся дуже гостро проти Британії, критикував її політику супроти Франції на протязі цілого століття і дав до пізнання, що Франція воліє співпрацю з Німеччиною.

НОВА СТРІЧА ГІТЛЕРА І МУСОЛІНІ

З Лондону передають вістку, що Гітлер і Мусоліні мали нову стрічу в Бренерськім просмику на італійсько-німецькім кордоні.

Вістка походить з урядової італійської агенції Стефані. Згідно з її інформаціями, нарада обидвох диктаторів тривала кілька годин. Брали в ній участь також міністри Рібентроп і Чяно.

Про зміст розмови обидвох провідників "осі" Берлін-Рим нема, очевидно, жадних вісток. Звертають тільки загально увагу, що попередні побачення Гітлера і Мусоліні відбувались завсіди перед важними новими акціями. Остання стріча диктаторів відбулась, наприклад, у січні напередодні походу Гітлера на Балкан.

ПОБУДУЮТЬ НАФТОВІ ПРОВОДИ

Конгрес розглядає план будови нафтових проводів, з побережжа Мексиканського заливу до Ню Йорку і до Огайо. Тими проводами помпували б нафту з шибів в Луизіяні, Тексас і Оклагомі до промислових осередків на північному сході Америки. Такий транспорт нафти був би дешевший, а разом з тим відтяжив би значно автомобілеву і залізничу комунікацію.

ЗАКРИВАЮТЬ НІМЕЦЬКІ ТАБОРИ

Повітові і стейтові власти Ню Джерзі взялись за закривання літніх таборів німецького "Бунду". В таборі "Нордленд", біля Ендовер, арештовано одного з провідників "Бунду", при якому найдено компромітуюче письмо. Найдено також в діловодстві табору інші важні листи, шифри та інструкції, які вказують, що "Бунд" продовжував свою про-гітлерівську діяльність. Тому власти хочуть закрити всі табори "Бунду".

АМЕРИКАНСЬКІ ЛЕТУНИ ДЛЯ ХІНИ

Команда американської армії дозволила своїм летунам брати відпустку на рік або більше для того, щоб служити в хінській летунській флоті. Хінський уряд зобовязався не вимагати від американських летунів присяги на вірність своїй державі, а тільки жадатиме службового приречення, що виконуватимуть накази команди. Рівночасно Америка відступила Хіні більшу кількість найновіших літаків.

Секретар закордонних справ К. Голл заповів, що Сполучені Держави заключать по війні з Хіною нові договори, якими зречуться права на "екстериторіяльність", себто на те, що американські громадяне і американське майно в Хіні підлягають не хінським, а консулярним судам.

СПРОСТОВАННЯ ПОМИЛОК

В проголошеному в 57-ому і 58-ому числі Народної Волі висліді голосовання на заступників головних радних помилково подано Іван Завінський і Степан Пельц. Кандидатами на заступників радних були товариші **Михайло Завінський** і **Павло Пельц.** Перший отримав 196 голосів і вибраний заступником радного, другий дістав 80 голосів.

ЗАПОВІДАЮТЬ НЕДАЛЕКИЙ ЗУДАР В СИРІЇ

Як подають з Лондону, британські військові знавці вимагають негайної окупації Сирії, що находиться під французьким протекторатом. Це найліпший спосіб, щоб заперти доступ для німців до Близького Сходу.

Сирія вживається тепер німцями, за згодою французького уряду, до переправи літаків до сусідного Іраку. Взагалі Сирія може статись в найближчому часі базою, через яку німці здобудуть грунт для своїх операцій в Азії. Це є ключ до західної Азії.

Німецькі джерела подають, що французька адміністрація в Сирії вже проголосила військовий стан в цій країні, очікуючи незадовго воєнного зудару.

Минулого тижня британський міністер Іден подав між мировими цілями Британії піддержку державної незалежности Сирії. Тим чином Британія приєднала собі арабське населення цеї країни, яка за весь час перебування під французьким мандатом вела крівавy боротьбу проти французької влади.

ІКЕС "НАФТОВИЙ ДИКТАТОР"

Президент Ф. Д. Розевелт призначив секретаря внутрішніх справ Гаролда Ікеса головним адміністратором нафтової промисловости. Він має право видавати розпорядки з метою збереження нафтових припасів держави та достаточного постачання армії, флоти, летунства і воєнної промисловости так ропою як і газоліною.

Припускають, що одним з перших розпорядків для щадження газоліни буде заборона продавати її в неділі і свята.

КОНЦЕНТРАЦІЙНІ ТАБОРИ В АМЕРИЦІ

В американських концентраційних таборах в Монтані, Небрасці і Ню Мексико находиться біля півтора тисячі негорожан, головно італійців і німців. В більшости це моряки, що або були піймані при нелегальному переході кордону, або залишились в Америці довше, ніж на це дозволяють іміграційні закони.

БРИТАНІЯ ЗМІНЯЄ ШЛЯХ СВОЇХ ДОСТАВ

З Лондону подають, що британський уряд робить висновки з того, що через втрату Крети і тіснішу співпрацю Франції з Німеччиною безпеченство британських транспортів на Середземному морі значно зменшилось. Внаслідок того морський шлях, що вів дотепер з Британії через Середземне море до азійського сходу, втратить для Британії на вартости.

Згідно з новим станом річей, британські транспорти для оборони на Близькому Сході будуть іти в будуччині не через Середземне море, а навколо Африки.

Британія держить у руках все ще обидва входи до Середземного моря, — на заході Гібралтар і на сході Суезький канал.

25 МІЛЬЙОНІВ ВТРАТИ ВІД ПОЖАРУ В ДЖЕРЗІ СИТІ

В загородах на худобу в пристані біля Джерзі Сити вибух минулої суботи вогонь, який поширився на сусідні доки, баржі, залізничу стацію і магазини і на протязі 24-ох годин наробив шкоди на яких 25 мільйонів доларів. В загородах не було багато худоби і більшу кількість овець, рогатої худоби і безрог врятовано. За те не можна було спинити вогню в елевейторі на збіжжа, яке мало бути вивезене до Англії, та у магазинах з привезеними такими товарами, як гума, папір, олії, алкоголь, шкотська горілка та всілякі хемікалії. Згоріла також платформа до заладовування молока, пристані для великих поромів і кусок критого залізничого шляху.

Пожарні сторожі північного Ню Джерзі та пожарні кораблі заливали вісім палаючих кварталів водою на протязі цілої ночі і ледви в неділю пополудні притлумили вогонь.

Поліція Джерзі Сити і федеральне бюро розшуку кажуть, що це не був саботаж і що вогонь міг повстати від киненої необережно папіроски. Деякі газети твердять, одначе, що такий локальний огонь були б скоро помітили, ще заки він успів поширитись на такий великий простір.

ПОПРОБУЮТЬ, ЧИ ФАШИСТСЬКІ ПОГРОЗИ ПУСТІ ЧИ ПРАВДИВІ

Президент Розевелт сьогодня підпише закон, яким уряд дістане право конфіскувати кораблі держав "осі" у своїх портах і вживати їх для своїх воєнних цілей, або відступити Англії. Італійська й німецька преса та офіціяльні представники грозили, що їх держави "відплатяться" за уведення в життя того закона "відповідними мірами". Американський уряд приготований відповісти на ці "міри" своїми розпорядками і відповідними заходами.

Між тими заходами, кажуть, буде негайна акція американської флоти, яка гарячково приготовляється зайняти Азорські і Канарійські острови, острови Зеленого Рога та Дакар. Розпорядком президента віддано до услуг армії і флоти 18 великих пасажирських кораблів, які будуть вжиті для перевозу залог на ті місця. Частина флоти зі Спокійного Океану переїде або вже переїхала на Атлантик і візьме участь в тих операціях, як цього буде треба. Охорона американських інтересів на Спокійному Океані буде залишена зменшеній флоті та великим бомбовикам, що з Гавайських і Алевтських островів зможуть заатакувати успішно японську флоту з такими наслідками, як атака подібних літаків на німецького панцирника "Бісмарк".

ХВАЛЯТЬ ПРОМОВУ РОЗЕВЕЛТА

Ще ніколи в Білому Домі не одержано такої кількости листів і телеграм, як після останньої радіо-промови президента Розевелта. Тільки несповна 5 відсотків телеграм осуджують висловлені ним думки. Величезна більшість, около 95 відсотків, вповні погоджуються з його становищем і обіцюють повну підтримку його політиці.

ВАЙНЕНТ В АМЕРИЦІ

Американський амбасадор в Лондоні, Джон Вайнент, прилетів до Вашингтону, де відбув важні наради з президентом Розевелтом. Він відлетить ще мабуть цього тижня назад до Лондону. Припускають, що він привіз точний звіт про положення Англії та повезе американські пропозиції щодо постачання Англії харчами, зброєю і амуніцією, та щодо співпраці американської і англійської флоти на всіх морях.

АРЕШТ ГІТЛЕРОВОГО АГЕНТА

Американські власти арештували визначного гітлерівського агента, Курта Ріта, який приїхав сюди з південної Америки. Там він старався викликати війну між Еквадором і Перу. Тут у Сполучених Державах керував пропагандою і правдоподібно підготовкою саботажів. Ріта затримано для депортації без дозволу вийти на волю за залогом.

ВАЖНІ ДІЛА, А НЕ СЛОВА ФРАНЦУЗІВ

Секретар закордонних справ Кордел Голл відповів на французьку ноту про дальшу невтральність уряду в Віші, що Сполучені Держави будуть рахуватись з вчинками, а не зі словами Франції. Уряд Петена старається переконати Америку, що він далі невтральний і що не відступить своїх пристаней і своєї флоти Гітлерови. Американське правительство має підстави цьому не вірити, тому що до французьких колоній допускають щораз більше число німецьких "туристів", а в неокупованій Франції вишколюють наново французьку армію, очевидно за згодою німців і для майбутньої акції разом з німецькою армією.

СМЕРТЬ ПІДЧАС СВЯТ

На протязі минулої пятниці ("Меморіял Дей"), суботи і неділі біля 400 осіб втратили життя наслідком нещасливих випадків. З того 270 згинули від автомобілів, 61 втопились, інші померли наслідком інших припадків. Найбільше нещасливих припадків було в Калифорнії (52) і в Мишиген (42).

МЕКСИКО ПІДТРИМАЄ СПОЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ

Президент Авіля Камачо заявив, що мексиканська республика підтримає Сполучені Держави у війні для оборони американського континенту перед якою це не було б посторонною атакою.

ФОТОГРАФІЧНА СЛУЖБА В АМЕРИКАНСЬКІЙ АРМІЇ

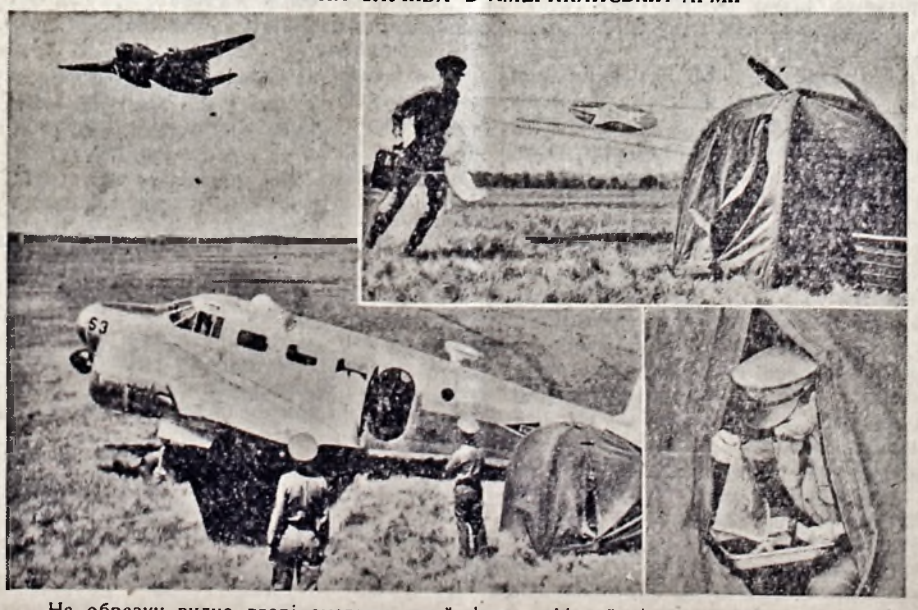

На образку видно вгорі американський фотографічний літак, що скидає при помочі парашута коробку з фотографіями ворожих позицій. Коробку підхоплює вояк і біжить з нею до затемненої кривки, де викликається зроблені фільми. За пять мінут фотографії готові. Внизу зправа фотографіст оглядає готову фотографію з важними інформаціями про рухи ворога.

digitized by ukrbiblioteka.org

Народна Воля

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союза в Скрентон, Па. Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workingmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1913, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 3rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
В Сполучених Державах з виїмком Скрентон, Па., на рік	$3.00	In the United States (except Scranton, Pa.), per year	$3.00
На пів року	$1.50	Per 6 months	$1.50
В Канаді, заграницею і в Скрентон, Па., на рік	$5.00	In Canada, foreign countries and in Scranton, Pa., per year	$5.00
На пів року	$3.00	Per 6 months	$3.00

Телефон: 2-8897 Telephone: 2-8897

NARODNA WOLA, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

За оголошення редакція не відповідає

ГОЛОСИ ПОНАД ОКЕАН

Американські, канадійські й британські радіові компанії час від часу дають нагоду дітям, вивезеним на протяг війни з Англії, поговорити кілька слів по радіо з їх батьками. Через пів години можна послухати, як дочки й сини обмінюються привітами з Венкувера, Торонто, Клівленду, Галифаксу чи Ню Йорку, з батьками, які їм відповідають з Ґлезґо, Лондону, Манчестеру або Бирмингґему.

Чути тоді ріжні діялекти англійської мови, від твердого наріччя шкотів, до дотепної мови лондонських "кокні", від чистого, достойного оксфордського акценту до американського "сленґу", якого вже тут навчились англійські діти. Розмови ведуться старанною літературною мовою, і вривчастими а повними змісту фразами робітників і селян. Так і видно, що розмовляють батьки й діти ріжних класів громадянства і ріжного ступня освіти.

Та помимо того всі вони мають багато спільних рис. У всіх розмовах за спокійними чи схвильованими словами дрожить у голосі часто сльоза і не всі перерви чи пропуски в розговорах можна пояснити острахом перед радіовим мікрофоном. Саме в тих перервах так і чути, як у когось стискається горло, бється живіше серце, на очі набігають сльози. Це ж говорять тати й мами з рідними дітьми. . . .

Друге, що відразу звертає на себе увагу, це незвичайна чемність, з якою ті батьки й діти з собою розмовляють. "Прошу, скажіть", "дякую", "вибачте", "не забудьте привитати", а накінець і тужливе "ґуд бай", все це однаково витончене, ніколи не пропущене, без огляду, чи мова йде оксфордським акцентом або лондонською передміською говіркою, чи говорить дідусь до дорослої внучки, чи відповідає шестилітня дитина.

Цей високий рівень товариської та родинної культури становить чи не найкращий засіб пропаганди, якою взагалі є ця прилюдна передача розмов між батьками й дітьми Англії. Вона наглядно показує, що саме Гітлер збірається нищити, чи що Гвілер та Гемилтон Фиш готові віддати Ґерінґам і Гімлерам на поталу. Нема сумніву, що всі культурні люде в Америці, які слухають тих передач, набираються з них твердої постанови, що нацистичне варварство не сміє здавити країни і народу з культурою, яка просякнула в найширші верстви населення.

ТРЕБА ПАМЯТАТИ

Президент Розевелт закінчив свою історичну промову з минулого вівтірка такими словами:

"Як Президент обєднаного і твердого у своїх постановах народу, я святочно заявляю:

"Ми ще раз підтверджуємо стару американську доктрину про свободу морів.

"Ми ще раз підтверджуємо солідарність двацять-один американських республик і Канадійської Домінії у справі збереження незалежности західної півкулі.

"Ми прирекли матеріяльну підтримку іншим демократіям світа і ми дотримаємо цього приречення.

Ми тут, на американському континенті, сами рішимо, чи, де і коли наші американські інтереси є заатаковані, та чи наша безпека є загрожена.

"Ми ставимо наші збройні сили на стратегічних пунктах.

"Ми не будемо вагатись вжити наших збройних сил, щоб відбити напад.

"Ми ще раз підкреслюємо нашу невмірущу віру в життьову силу нашої конституційної республики, як постійної домівки свободи, терпимости і відданости Божій науці."

Президент закінчив ту святочну заяву словами:

"Повторяю слова тих, що підписали американську Заяву Независимости, себто слова цієї невеликої горстки патріотів, які давно тому підняли бій проти переважаючих сил, однак були певні, так як ми є сьогодня, що перемога буде за нами. Вони сказали: 'З сильною вірою в охорону Божого Провидіння, ми один другому прирікаємо і віддаємо наше життя, наше майно і нашу святу честь.'"

Зясовані в повищих словах думки цієї промови були приняті й одобрені величезною більшістю американського населення. Вони є найновішою і найбільш авторитетною декларацією основ американської політики в теперішній час. Разом з твердженням, що його президент висказав в іншому місці промови, а іменно що "ми не погодимось на такий лад у світі, як був по війні в двацятих роках цього століття, в якому можна би знову засадити зерна гітлеризму і дати змогу їм рости" — повища заява є тепер напрямною американської закордонної політики. Тому її варто добре запамятати.

ЧОМУ НІМЦІ ОБДУРИЛИ СЛАВЯН

III

Славянський "хаос"

Полковник А. Фішер підкреслює "душевний хаос січовиків". Вони, мовляв, то билися з чехами, то прохали у них зброї для боротьби з мадярами.

Так, це правда. "Хаос" був. Коли "хаосом" вважати боротьбу ріжних течій. Бо ті січовики, які билися з чехами, за зброєю до них не зверталися. Зверталися інші, які з ними не билися, а хотіли спільно захищати країну від мадярської навали. Хаосом вважають, коли та сама особа чи група діє мінливо. В даному ж випадку було так, що одні групи цілком свідомо й послідовно робили одно, а другі — друге. Запаморочені німцями "січовики" билися з чехами, а незапаморочені шукали співпраці з чехами для боротьби зі спільним ворогом. На жаль, не всі чехи то розуміли. Не зрозумів того і полковник А. Фішер. Вважає поведінку всіх українців хаотичною. Всі вони для нього сірі. А не знаючи українців, не знаючи з ким 20 літ в одній державі прожив, він "послідовно відкидає" всякі їх спроби порозумітись. Чехи взагалі і полковник А. Фішер зокрема не помітили, що серед українців, як і серед інших націй, існують ріжні течії. Можливо й не хотіли помічати. Навмисне. Щоб валити все в одну купу, бо всі українці їм не по душі з інших мотивів. Це свідчило би не про політичний розум, а лише засліпленість.

Та припустимо, що полковник А. Фішер дійсно не розбирався в українських течіях. За двацять літ не мав часу з тою "дрібничкою" обзнайомитись. Особливо, як начальник штабу дивізії, що стояла на Карпатщині.

То все ж таки треба признати, що "хаос" на Карпатщині не витворився там, на місці. Він прийшов з Праги. Коли хаос почався на Карпатщині? До капітуляції Праги, чи після? Тільки після. До капітуляції Праги "хаотичні" січовики, хоч як були "запаморочені", хоч як німці їх дурили, все ж таки від Праги, яка "послідовно відмовлялася" від всякої співпраці з ними, — чого не робила супроти німців, — не відділялися. Тільки як Прага без жадного порозуміння з українцями здала республику німецьким нацистам, а Братислава відрізала Карпатщину від Праги, "хаотичні січовики" заговорили про усамостійнення Карпатщини.

Отже: хаос на Карпатщині був продовженням пражського. Двацять літ там не знали, на яку ногу ступити супроти Карпатщини.

Жатковнч, Еренфелд, Бескид, Розсипаль репрезентували ріжні напрямки пражської політики на Карпатщині. Як же могла Карпатщина реаґувати на це одностайно? Та й в самий критичний час перед німецькою загрозою сама Прага розпалася на три більших табори. Один надіявся на Францію та СССР, другий на самий СССР, а третій зразу капітулював.

Про пражський хаос свідчить сам полковник А. Фішер. Чехословацька армія на Карпатщині розпочала військові дії раніш, ніж дістала розпорядження головного штабу. Генерал Прхала утік до Польщі, генерал Сватек відступив до Румунії, а деякі відділи на Словаччину. Це не хаос?

Нарешті, як дивуватись "хаотичному" поступованню січовиків, коли ті самі пани, які жадають від них лояльности до чехословацької республики, "послідовно відкидають" всі їх спроби співробітництва?

Ми признаємо, що "хаос" був. Але причини його не карпатські. І не українські. Нацизм прийшов на Карпатщину не безпосередно з Берліну, а через Прагу. Гніздо українського нацизму на всю Европу певний час було в Празі. Чому? Бо в самій пражській поліції гніздився чеський нацизм, який договорявся з німецьким і підживлював український. Справа з архівом Сеника, забутим у залізничному возі, можливо, ще колись матиме своє висвітлення. Український нацизм ширили на Карпатщині карпатські студенти, що вчилися в Празі. А демократичні українські еміґранти не мали права їздити на Карпатщину, бо в їх пашпортах прописувалося, що вони дійсні скрізь, опріч Карпатщини. Українські нацисти везли фіри своєї літератури, а чехи, навіть соціял-демократи (знаємо це з досвіду) боялися українських демократичних книжок.

"Січ" на початку організована була філією чехословацької соціял-демократичної партії. Та коли чехи не виявили до неї належної уваги, то провід захопили нацисти. Проте маса січовиків, яка перебувала по селах, залишилася демократичною й ворожою до нацистів і німецького впливу. Не з "хаотизму" перечинські та свалявські січовики прохали зброї й пропонували співпрацю чехам. Тамтешня "Січ" була давнім витвором соціялдемократа з Великої України, Романченка. Чорноморського моряка, відомого революціонера. З цього ясно, що українці на Карпатщині, в тім числі й січовики, були ріжні. Як і скрізь. Були нацисти, а були й демократи.

Чехи ж так неуважно ставилися до своїх співгромадян, що не хотіли навіть помічати цієї ріжниці. Чому? Що сказав би який небудь політично освічений чех, якби Черчил "послідовно відкидав" пропозиції д-ра Е. Бенеша про співпрацю на тій підставі, що в Чехії сьогодня провідні становища займають Гаха з прихильниками?

А чехи на Карпатщині власне так робили. Хаос ішов з Праги. Вона літами плекала мадярофілів Бродіїв, Фенциків і т. п. Чому? Бо називалися не українцями, а "карпаторосами".

Засліплена ідеєю чеської національної держави, Прага мріяла про знищення української національної свідомости штучним плеканням "карпаторосов". Щоб за допомогою цих людей лекше тримати Карпатщину під собою, а не поруч з собою.

Оце змагання до становища над братами, а не поруч з ними, і знищило чехословацьку республику. Чехи, не додержавши обіцянки йти швайцарським шляхом, а перескочивши на австрійський, сами розклали свою республику з середини, як і Австрію; німці, граючи на інстинктах усіх національностей, використали це; спершу "спокусили" Прагу вдарити силою по словаках, а потім "спокусили" словаків захищатись від "братнього" удару; в тих обставинах українцям легко було "спокуситись" стати в сторону від цих проявів "братньої солідарности" й розглядатись по боках. Однак не встигли "брати славяни" оглянутись, як побачили, що всі, старші й менші, пануючі й підпорядковані, опинилися на цілком рівному становищі — в німецькій пастці. І без національної чеської держави, і без міжнаціональної держави.

Так сталося, в найдемократичнішій славянській республиці. Те саме повторилося в Польщі, де поляки до останньої хвилини думали не про захист від німців та большевиків, з якими мали "союзи", а про винищення українців. Те саме буде й у СССР. Сталін, щоб утримати в неволі Україну й інші народи, капітулює перед Гітлером, як Беран.

Справджується віщування славного чеха, К. Гавлічка-Боровського, сказане майже сто літ тому. Доля поневоленої України мститься на своїх сусідах, що зазіхають на панування над нею.

Н. Григориїв

ПРОТОКОЛ

зборів Виконавчого Комітету У. Р. Союза з дня 13-го травня 1941

Присутні: заступник голови і управляючий редактор Н. В. Володимир Левицький, касієр Петро Дучак, фінансовий секретар Степан Корпан і рекордовий секретар Теодор Миник.

Заступник голови В. Левицький відкрив засідання і предложив такі справи до вирішення: 1. Виплата посмертного. 2. Виплата запомог. 3. Ріжні справи.

Виплата посмертного

На підставі одержаних і одобрених смертних документів ухвалено виплатити правним спадкоємцям обезпечення по оцих членах:

Відділ:
2 Вас. Лещишин ... $ 179.00
85 Григорій Гучко ... 1,000.00
144 Фр. Гронський ... 1,000.00
118 Дм. Лужецький ... 1,000.00
182 Пр. Древецька ... 1,000.00
190 Іван Ковалько ... 1,000.00

Виплата запомог

На підставі одержаних просьб ухвалено дати запомогу з фонду бідних оцим членам:

Відділ:
7 Марія Стаднір ... $20.00
20 Йосиф Таратуцький 20.00
29 Теод. Казьмірик ... 20.00
37 Олекса Лисик ... 15.00
37 Евдокія Фаріон ... 15.00
37 Василь Умриш ... 20.00
57 Стефан Гінько ... 20.00
62 Василь Лаба ... 20.00
103 Михайло Гентош ... 20.00
103 Іван Козій ... 20.00
104 Геррі Самотіс ... 20.00
114 Юрій Гіщук ... 20.00
141 Анна Осташ ... 10.00
150 Михайло Прокоп ... 15.00
157 Йосиф Радинський ... 20.00
166 Іван Мілещук ... 20.00
170 Григорій Мазур ... 15.00
172 Йосиф Круць ... 20.00
190 Йосифа Цепла ... 15.00
196 Евдокія Кукула ... 15.00
230 Михайло Яхів ... 15.00
249 Евдокія Маліборська (на вкладки) ... 20.00
249 Василь Леськів ... 15.00
260 Текля Грибик ... 15.00
272 Марія Машталір ... 15.00

Продаж бондів

На поставлене і піддержане внесення ухвалено продати оці бонди:

$5,000.00 Iowa Nebraska Light & Power Co., 5%, Due 1957; $5,000.00 School District of City of Scranton, 2¾%, Due 1941; $20,000.00 Government of the Dominion of Canada, 2½%, 1945; $20,000.00 Canadian Pacific Railroad Company, 4½%, Due 1946; $20,000.00 Canadian Pacific Equity Trust, 5%, Due 1944; $10,000.00 Southern Railway Company, 4%, Due 1956; $10,000.00 Southern Pacific Company, 4½%, Due 1969; $25,000.00 New York Central Railroad Co., 4½%, Due 2013; $20,000.00 Delaware & Hudson Company, 4%, Due 1943; $20,000.00 Morris & Essex Railroad Co., 4½%, Due 1955.

Children's

$5,000.00 Iowa Nebraska Light & Power Co., 5%, Due 1957; $8,000.00 Cleveland, Cin., Chic. & St. Louis, 4½%, Due 1977.

По вичерпанню всіх справ заступник голови Володимир Левицький закрив засідання.

Теодор Миник
рек. секр. У. Р. Союза

ПРОТОКОЛ

надзвичайних зборів Виконавчого Комітету У. Р. Союза з 19-го квітня 1941

Присутні: голова Мирослав Січинський, заступник голови і управляючий редактор Володимир Левицький, касієр Петро Дучак, фінансовий секретар Степан Корпан і рекордовий секретар Теодор Миник.

Голова М. Січинський відкрив засідання і предложив справу назначення чотирьох членів до Статутової і трьох до Верифікаційної Комісій на Десяту Конвенцію У. Р. Союза. Перша має поправити і предложити до приняття і потвердження конвенції новий статут, а друга має провірити і також піддати до одобрення повновласти делегатів на Десяту Конвенцію У. Р. Союза.

На поставлені і піддержані внесення призначено до Статутової Комісії т. т. Методія Бадана, делегата 47-го відділу в Скрентон, Па.; Корнила Вишньовського, делегата 306, 359 і 310 відділів в Метапен, Масс.; Василя Нирчака, делегата 72-го відділу в Дітройт, Миш. (На четвертого члена Статутової Комісії делегат 79 відділу, тов. Григорій Тернопільський, не приняв призначення. На його місце призначено делегата 124-го відділу, Андрія Іляшевича, який приняв призначення, але захворів і не міг брати участи в праці Статутової Комісії і не був присутний на конвенції.)

До Верифікаційної Комісії призначено т. т. Стефана Чеканського, делегата 60-го відділу в Диксон Сити, Па.; Катерину Доманчук, делегатку 93 відділу в Шикаго, Ілл., і Теодора Калитку, делегата 143-го відділу в Лоренс, Масс.

Рішено повідомити членів обидвох комісій про їхнє призначення, та просити їх, щоб вони повідомили Виконавчий Комітет, чи призначення приймають.

Рішено повідомити т. Касіяна Багрія, члена 277-го відділу в Нюарк, Н. Дж., як правно вибраного заступника головного радного, покійного т. Павла Ґураля, щоб приїхав і заступав на Десятій Конвенції в Рочестер, Н. Й., його місце.

Рішено написати листа до т. Миколи Цеглинського з запитом, як стоїть справа з книжкою (історія України в англійській мові), яку він взяв на себе для У. Р. Союза написати.

Рішено інвестувати в "Ю. С. Трезюрі Бондс" суму 50,000 доларів.

Дискутовано і також рішено інвестувати не на менше як на 2% (відсотки) в добрі муніціпальні бонди не більше як $100,000.

Рішено перенести з "Фирст Нешенал Бенк оф Скрентон, Па." до "Пенн Сентрал Бенк оф Филаделфія, Па." суму $50,000.

Ухвалено шкільну стипендію в сумі $75.00 членкині 193-го відділу, т. Марії Черкас, в Нортгемптон, Па.

Рішено перенести з фонду адміністраційного суму $4,000, а $5,000 також конвенційних вкладок з фонду народного до фонду конвенційного на кошти Десятої Конвенції У. Р. Союза.

Рішено приняти звіт стейтової контролі до відома з тим застереженням, щоб вимагати зміни завваги на 34-ій сторінці щодо вписаних бондів і стаків в книзі фінансового секретаря на більш ясний і зрозумілий вислів.

По вичерпанню всіх справ голова М. Січинський закрив засідання.

Теодор Миник
рек. секр. У. Р. Союза

НІМЕЧЧИНА ПОГРОЖУЄ АМЕРИЦІ В СПРАВІ КОНВОЇВ

Німецький адмірал Редер, головний командант німецької флоти, заявив у розмові з японським кореспондентом, що американські конвої морських транспортів для Британії або яка небудь інша морська поміч Америки для Британії буде вважатись Німеччиною відкритим актом війни.

Ведення системи американських конвоїв — тобто супроводу для транспортів зброї й іншого матеріялу для Британії — було б не тільки незгідним з міжнародніми законами про невтральність, але було б простим актом війни і непровокованої агресії, — сказав Редер.

Німецька флота буде мати повне право — сказав він далі — поводитись з такими конвоями як з контрабандою. Німецька флота вжиє зброї, якщо американські воєнні кораблі схочуть перешкодити їй у виконанні її права.

ВАШИНҐТОНСЬКА ПРЕСА ПРО СССР

"Вашинґтон Стар" звертає увагу, що СССР завше робив так, щоб підбити когось на війну, а самому залишитись в стороні. Зразу підбивали французький та англійський штаби проти Німеччини, потім розвязали руки Німеччині, щоб напала на Польщу, потім через англійських комуністів підбивали Англію на поміч Польщі, а коли Англія вступила у війну, ті ж самі комуністи виступили проти війни; в Америці комуністи проповідують "ізолаціонізм". На підставі "добре поінформованих джерел" треба чекати, що Гітлер у ближчій добі примусить Сталіна виконувати ролю Мусоліні й візьме під безпосередню контролю всі підприємства й хліборобство Росії. Сталін, захищаючи суверенність, зажадає тільки певних зарук, бо воювати не в силі, а вкінці скапітулює.

ПОБІЛЬШЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛОТИ

Два нові воєнні кораблі, що будуть спущені на воду в цьому тижні. Вгорі зліва: Нова субмарина "Макерел". Справа: дреднот "Вашинґтон", другий великан того самого типу, що викінчений минулого місяця корабель "Норт Каролайна".

digitized by ukrbiblioteka.org

РЕКОРДОВЕ ЗВІДОМЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗА ЗА МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ 1941 Р.

НОВІ ВІДДІЛИ

Товариство У. Р. Союза, відділ 126, в Гартфорд, Конн.

НОВІ ЧЛЕНИ

Відділ:
2 Марія Кашуба.
23 Лиліян Ткач, Мирон Гринчишин, Йосифина Матвіїв.
28 Валтер Калитка, Теофіль Мороз.
29 Григорій Дж. Чофай, Олена Обаль.
32 Микола Голубець, Клара Коновальчик, Ярослав Громяк.
35 Михайлина Курач.
36 Антоній Литвин.
37 Сем Соколовський, Михайло Плішка, Петро Полішук, Марія Маяк.
46 Юлія Цьолко.
47 Катерина Мацьків.
49 Михайло Петий мол.
51 Юрій С. Третяк.
60 Павлина Паниківська, Анна Щурко Чеканська.
64 Катерина Ґрука.
65 Анна Пережук.
67 Елизабет Захарчук.
69 Вілліям Чорний.
72 Стефан К. Онофритон, Теодозія Ворончак, Наталія Репетовська.
79 Маріян Ковальський, Марія Крушельницька.
82 Корнило Лучка, Михайло Павлина, Олекса Матейко 2, Михайло Врублевський.
93 Михайло Горобець, Ліна Горобець, Катерина Пілат.
100 Вілліям Громик.
102 Юлія Бурдаш.
104 Ірина Барбер, Марія Поремська, Дмитро Хай, Ольга Заяць, Гелен Г. Маґур, Анна Різун.
111 Вілліям Кондратюк, Ева Кондратюк.
112 Андрій Зрадовський.
121 Кость Ільків.
123 Антін Потапчук, Александер Шушко.
126 Іван Балюк, Михайло Ґурбель, Ґлорія Ґурбель.
130 Вілліям Сабатюк, Павло Ключковський.
143 Прокіп Зарівний, Маврис Мельпицький, Іван Пенюк, Іван Хома.
144 Михайло Чесляк.
152 Іван Хома.
170 Стефан Когут.
186 Іван Кузин.
195 Ольга Галелюк, Ольга В. Галелюк, Стефанія Галелюк, Анна Луців, Михайло Гірняк, Михайлина Гірняк, Анна Дж. Галелюк.
200 Антін Гайдук.
204 Стефан Мадей.
206 Елис Ґермак, Андрій Бучко.
212 Стефан Коцобарський.
213 Анна Свіркевич.
219 Іван Савчинець, Анна Сікорська, Гелен Сулик, Верна Сулик.
220 Евген В. Кудрик, Анна Матейтік, Ольга Фразіян, Теофіль Дідинець, Евген Ґрудзінський.
224 Анна Сікора.
227 Евелин Стецько.
231 Едвард Лучко.
232 Верна Сілько, Роз Ванькевич.
239 Юліянна Орловська.
244 Володимир Гавриляк.
246 Кипріян Т. Клиш.
248 Джени Залепеська.
266 Дмитро Савчин, Йосифа Савчин, Теодор Хортів, Петро Маґлевич.
271 Ісак Назарк.
272 Йосиф П. Гудима, Мирослав Москаль.
286 Стефан Чайка, Юрій Крович.
289 Лійо Задоска.
291 Генрий С. Паркер.
292 Костан Дроздовський.
296 Іван В. Кобзар мол., Іван Білинський, Павло Панамаренко, Мирон Дж. Брендзій, Микола Гайванович, Гелен Москалюк, Ольга Міллер, Йосиф Т. Кобзар, Теодор Шманда.
302 Андрій П. Гурта.
303 Анна Кучар.
304 Гелен Бордун, Дорота Зінковська, Анна Томас, Анна Фразіян.
305 Корній Червоний 1, Корній Червоний 2, Еміліян Фразіян, Василь Матейк.
309 Ігнатій Кутюк.
310 Вікторія Свизек.
С Ч Антон Андре Крістол ст., Іван Андре Френчко, Варвара Романишин.

ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ

Відділ:
35 Михайло Халупа, Зофія Халупа, Анастазія Сликус.
100 Адам Лютов.
246 Микола Коцан.
270 Вера Осадчук.
С Ч Петро Малинчак, Роман Гладун, Катерина Гладун, Іван Сінґалевич ст., Анастазія Сінґалевич, Іван Сінґалевич мол., Володимир Сінґалевич, Алберт Бучинський.

ПРИЙНЯТІ НАНОВО

Відділ:
7 Михайло Піндзьола, Марія Піндзьола.
9 Микола Бойчук.
67 Анна Диконти.
73 Іван Храпцьо, Гелен Храпцьо, Михайло Храпцьо, Марія Храпцьо, Микола Балаш.
129 Іван Шевчук.
135 Марія Ватах.
151 Павло Кучарський, Тереса Кучарська.
174 Макарій Демидчик.
212 Анна Мрикало, Михайло Мрикало, Дмитро Угринович.
234 Луіс Ревасський.
282 Петро Смурла.

ПРИЙНЯТІ З ІНШИХ КЛАС ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Відділ:
284 Стефан М. Віхар.

ПРИЙНЯТІ З СТАРОГО ДО НОВОГО РОДА ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Відділ:	Членів:
10	1
11	1
12	1
28	1
44	1
61	1
73	1
103	4
115	1
116	1
124	1
167	1
194	1
227	1
С Ч	2
РАЗОМ	19

СУСПЕНДОВАНІ

Відділ:
9 Казимир Чеснавскас.
24 Анна Теленцьо, Василь Теленцьо, Дмитро Теленцьо, Петро Теленцьо.
26 Стефан Горбатюк.
27 Марія Вовк.
35 Александра Садова.
37 Іван Камінський, Іван Цицик, Дмитро Драган, Михайло Пухир, Іван Драган.
47 Евсей Омелянов, Вера Сіманович.
50 Василь Бойко, Марія Бойко, Катерина М. Яворська.
57 Михайло Нагірний, Петро Нагірний.
60 Марія Кадубик.
64 Едвард Малицький, Гелен В. Мандзій.
66 Марія Катурлаш.
71 Мілтон П. Клиш, Анна М. Клиш.
84 Теси Л. Місюк, Ольга Л. Батвінас, Гелен Лискович.
98 Евдокія Саранчук.
99 Марія Лісько.
101 Андрій А. Малярчик мол., Софія Сташкель.
104 Марія Крих.
117 Ігнат Дробніцький.
149 Ірина Крегель.
152 Йосиф Хома, Марія Хома, Петро Хома, Володимир Ткач, Кость Мішищин.
180 Михайло Пеліш, Станислав Войтович.
194 Микола Кінах.
200 Іван Рибачок, Марія Рибачок.
206 Анна Ґермак, Гелен Ґермак, Петро Терлецький.
227 Михайло Волота.
261 Ілько Ковальчук, Теодор Розельський.
266 Григорій Кульчицький.
288 Анна Задорожна.
291 Петро Славич.
292 Михайло Г. Кузик.
299 Михайло Рупка.
301 Іван Пастух, Анна Пастух.
302 Стефан Іваник.
305 Теодор Гомкович.

ВИДАНО ПЕРЕСТУПНІ ЛИСТИ

Відділ:
40 Алберт Бучинський.
48 Іван Сінґалевич ст., Анастазія Сінґалевич, Іван Сінґалевич мол., Володимир Сінґалевич.
72 Стефанія Ґураль.
121 Роман Гладун, Казимира Гладун.
217 Анастазія Сликусь, Михайло Халупа, Зофія Халупа.
224 Онуфрей Флорескул, Дороти Дж. Матейк, Іван Матейк.
272 Сем Кравець, Василь Фурґаль, Василь Пастернак, Анна Пастернак.

ПЕРЕЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛАС ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Відділ:
284 Стефан М. Вігар.

ПЕРЕЙШЛИ З СТАРОГО ДО НОВОГО РОДА ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Відділ:	Членів:
10	1
11	1
12	1
28	1
44	1
61	1
73	1
103	4
115	1
116	1
124	1
167	1
194	1
227	1
С Ч	2
РАЗОМ	19

ПЕРЕЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Відділ:
266 Теодор Хортів.

ПЕРЕЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Відділ:
104 Рудолф Варениця.
194 Павло Кінах.

ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ

Відділ:
13 Анна К. Вен Арден.
14 Іван Финик.
51 Стефан Ільків.
67 Іван Ґрещук.
166 Марія М. Совіцька.
227 Марія Волота, Антоній Баранович.
228 Іван Щавінський.
235 Іван Стоакес.
249 Марія Гренчишин.
289 Едвард Пернак.

ПОМЕРЛИ

Відділ:
19 Микола Якубів.
41 Іван Пуковський.
43 Текля Ґуральна.
44 Анна Ґерент.
85 Григорій Гучко.
107 Павло Куніцький.
111 Стефан Балих.
163 Стефан Черніґа.
166 Панько Ґрех.
173 Василь Соляр.
182 Трофіра Древецька.
205 Пелагія Кіселик.

ЗІСТАВЛЕННЯ

З кінцем березня 1941 У. Р. Союз мав дорослих членів	10,664
В квітні прийнято нових членів	133
З переступними листами	14
Приняті наново	19
Приняті з інших клас обезпечення	1
Приняті з старого до нового рода обезпечення	19
РАЗОМ	10,850
Суспендовано	61
Видано переступні листи	18
Перейшли до інших клас обезпечення	1
Перейшли з старого до нового рода обезпечення	19
Перейшли на виплачене обезпечення	1
Перейшли на безплатне продовження обезпечення	2
Відійшли зі зворотом в готівці	11
Померли	12
	125
З кінцем квітня 1941 У. Р. С. мав дорослих членів	10,725

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗА КЛАСАМИ

(Нові роди)

В класі Е-85	6,633
В класі В-85	1,022
В класі В-70	237
В класі Т	1,592
В класі Е	638
В класі Е-20	2
	10,124

(Старі роди)

В класі W	375
В класі М	178
В класі L	33
В класі J	15
	601
РАЗОМ	10,725

РЕКОРДОВЕ ЗВІДОМЛЕННЯ ДІТОЧОГО ВІДДІЛУ

НОВІ ЧЛЕНИ

Відділ:
1 Вілліям Федорчак мол.
2 Лилиян Поточний.
4 Юлія Яворська.
7 Йосиф Лагода, Томас Лагода.
9 Розмарі Ґелетій.
17 Делорес Кащишин.
20 Гелен Зоник, Дорота Зоник, Іван Зоник.
23 Евгенія Гірняк.
29 Силвія Обаль.
31 Софія Кашуба.
32 Фелікс Коновальчик, Елена Шанайда, Іван Шанайда.
36 Іван Йосиф Андрувс.
37 Роберт Дж. Плішка, Дзюн Дранчак, Григорій Плішка, Джеймс Ф. Шевлін, Пеґі А. Дуріко.
39 Зіна Енн Мігован.
40 Александер Дж. Барелка, Григорій Е. Барелка.
46 Ґелен Пліш.
47 Елизабет Е. Ґовка.
49 Гелен Д. Пети, Еленор М. Пети, Бети Енн Пети, Катерина А. Пети, Александра Купецька.
60 Ярослав Барняк, Зофія Даниляк.
67 Дзюди Дж. Ґрін.
72 Патрісія М. Кокот.
82 Валтер Ганаско, Іван Ганаско, Володимир Кузінович.
84 Томас Кашуба, Юрко Кашуба.
104 Йосиф Головчак, Діяна Дійо, Роберт Ковель, Евген Маринчак, Джоан Луїс Прокоп, Леся М. Брикайло, Джоана Гелен Брикайло.
121 Маланія Вовкович, Теодор Вовкович.
123 Стефан Трембак.
126 Елис Ґурбель.
132 Григорій Сарахман.
143 Михайло Шекола.
157 Розалія Крупа.
160 Евген Рогач.
166 Марґарет С. Семошин.
182 Петро Дравецький.
195 Іван А. Галелюк, Анна М. Галелюк.
202 Іван Ґодзик.
204 Марія Фіцуляк.
205 Ірина Л. Гофман.
216 Іван А. Босак мол.
219 Евгенія Царинська, Йосиф Царинський, А. Норма Пашковська, Стела Бета, Едвард Палцьо, Леон Д. Прокопишин, Дорота Бугай.
221 Маріян Р. Майкшак, Роберт Генінвей.
231 Джейн Коба.
234 Геррі Явний.
239 Марлін Чомко, Барбара Шеліґа, Гелен Дж. Ґрайцар, Йос. Станінас, Джоан Квадер, Джюл Енн Шиґельські, Лорейн Ятконіс, Мерилин Василик, Джоан М. Толінські.
252 Павло А. Воркун.
253 Дзюдет Енн Кобелюк, Теодор І. Блюс, Соня Ц. Любінець.
266 Марія Кульчицька.
271 Билий Тітар, Барбара Шуґар.
272 Володимир Никорук.
281 Володимир Найда.
285 Павло Войтко.
296 Емілія Лохньовська, Александра Ц. Кіш, Андрій Секула.
303 Сандра Е. Борис, Сандра А. Воронка.
305 Елизабет Флорескул, Анна Вирджинія Флорескул.
С Ч Вільма Ділейо, Кони Ділейо, Маделін Ділейо, Йосиф Ділейо, Делорес Ділейо, Меріян Ділейо, Силвія Ділейо.

ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ

Відділ:
67 Томас Томан.
71 Богдан Руцький.

ПРИЙНЯТІ НАНОВО

Відділ:
73 Гелен Храпцьо.
116 Теодор Грицак мол.
135 Юрій Ватах.
212 Василь Мрикало.
309 Максим Шаян.

СУСПЕНДОВАНІ

Відділ:
4 Гелена Опар.
9 Микола Дж. Радецевський.
24 Любка Теленцьо.
35 Алберт Соя.
37 Маґда Пухир, Гелен Пухир, Петро Пухир, Володимир Драган, Йос. Драган.
50 Марія Бойко, Ольга Бойко.
60 Михайло Кучмаш.
132 Гелена Фоца.
144 Олекса Сусак.
149 Евгенія Ґурецька.
152 Елизабет Хома.
173 Ольга Якубовська.
206 Анна Ґермак, Мих. Ґермак.
227 Ричард Сагар.
266 Марія Кульчицька.
283 Василь Беркита.
284 Ольга Соколюк.
302 Іван Саскі мол.
С Ч Розалія Волошин.

ВИДАНО ПЕРЕСТУПНІ ЛИСТИ

Відділ:
С Ч Томас Томан.

ПЕРЕЙШЛИ ДО ДОРОСЛИХ

Відділ:
23 Юзефа Матвіїв.
29 Геррі Чофай.
32 Ярослав Ґрамяк.
60 Павлина Паниківська.
65 Анна Пережук.
67 Елизабет Захарчук.
69 Василь Чорний.
100 Виллям Громик.
102 Юлія Бурдаш.
152 Іван Хома.
212 Стефан Коцобарський.
213 Анна Свіркевич.
219 Анна Сікорська, Іван Савчинець.
220 Евген Ґрудзінський.
227 Евелин Стецько.
231 Едвард Личко.
246 Кипріян Т. Клиш.
248 Джени Залепеська.
286 Стефан Чайка.

ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ

Відділ:
246 Делорес Каспрович.

ЗІСТАВЛЕННЯ

З кінцем березня 1941 У. Р. Союз мав членів-дітей	1,660
В квітню принято нових	108
З переступними листами	2
Приняті наново	5
РАЗОМ	1,775
В квітню суспендовано	25
Видано переступні листи	1
Перейшли до дорослих	20
Відійшли зі зворотом в готівці	1
РАЗОМ	47
З кінцем квітня 1941 У. Р. Союз має членів-дітей	1,728

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗА КЛАСАМИ

В класі О	1,462
В класі Е-16	153
В класі Е-20	113
РАЗОМ	1,728

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЗА КВІТЕНЬ 1941

З кінцем квітня 1941 У. Р. Союз має дорослих членів	10,725
Членів-дітей	1,728
РАЗОМ	12,453

Теодор Миник
Рекордовий Секретар
У. Р. Союза

Панас Мирний (9)

ЛИХО ДАВНЄ Й СЬОГОЧАСНЕ

(Продовження)

Над вечір у село прийшов прикажчик до машини хлопців наймати.

— По два семигривеники в день — хто стає?

— Тю-тю! Ви подуріли! . . . Як це можна по два семигривеники на жнива ставати? Мабуть, бач, день — його і в рубля не вбереш, а вони — по два семигривеники!

— Та більше не велено давати. Та це не на жнива, це до машини.

— А багато до неї треба?

— Нащо багато? Всього трьох чоловіка та вязальників з десяток.

— Та що це ви — подуріли? Таку силу поля тринадцятьма душами підняти?

— То не наше діло: нам так велено. Хочете — йдіть, а не хочете — з другого села візьмемо.

— Беріть! Управляйтесь!

Одрадяни одкинулися, думаючи, що то німецькі крутні, щоб ціну збивати.

— Нехай собі із другого села беруть, а ми подивимося та підождемо. Більше ждали! Ще буде так, що німець сам до нас прийде кланятись. . . .

Підождали одрадяни до вечора — не йде німець та й післанців не засилає. На ранок вони побачили, що післанці верхами кинулися з двору в ріжні сторони.

— Поїхали дурнів шукати. Їдьте! — сміються одрадяни.

Той день призначався задля зажону. Отже, через те, що одрадяни не схотіли до машини ставати, зажону не було. Німець бігав по двору, гукав, лаявся, а одрадяни, слухаючи те через яр, реготалися.

— Чи бач, яка його гарячка бє? Аж піна з рота скаче!

— То ми тепер регочемо, а чи не доведеться нам на кутні зареготатись, як німець справді машиною весь хліб підніме? — спитав хтось.

— Та то дурять нас! Не вір! — забили баки неймовірному.

Того ж таки вечора йшло через село дванацять чужих парубків і допитувалися шляху до економії.

— Навіщо вам економія?

— До машини найнято — хліб жати.

Одрадяни похнюпилися. Цілу ніч вони погано спали, а на ранок, ще до сонця, піднялися й якось боязко позирали на панський двір.

Аж ось почало й сонце зіходити, з двору донісся гомін. Незабаром виїхала звідти парою кіньми машина й подалася на поле; за нею йшло дванацять парубків, німець, прикажчик.

— Бач, яку червону шкуру потягли! Ану, ходімо та подивімося, як вона буде шкобертати, — казали одрадяни й собі за машиною сипнули в поле.

Ось коней застановили біля ниви. Німець сказав щось прикажчикові, той з усіх ніг помчався у двір.

Поки одрадяни перейшли через яр і наблизилися до машини, прикажчик уже біг з двору, несучи на плечах косу з грабками.

— Нащо то? Машині помагати? — хтось спитався, і всі зареготалися.

— То шлях для машини прокосити, — відгадував другий. — Велика, бач, пані, щоб не заросилася!

Регіт та жарти не стихали, аж поки прикажчик не прокосив уподовж усієї ниви дороги.

— Сідай на козли, поганяй! — скрикнув німець, беручи ззаду за бильця машину.

Один парубок сів; коні сіпнули, пішли по ниві, а слідом за ними зашкобертала машина; ті зубчаті коси заходили-загарчали. Аж ось вона черкнулась жита, вхопила, наче рукою, чималий кущ, нахилила . . . Ж-ж-ж! — і вивернула на землю зовсім готовий сніп, тільки взяти та перевеслом перевязати. Далі за першим — другий, за другим — третій, так рядком і вистилає ниву.

Одрадяни як побачили оте, то й дух у їх грудях сперло. Всі наче померли — затихли, одними тільки очима слідкуючи за машиною. А вона вже геть подалася, червоніючи полем та валяючи снопи за снопами. Одрадянам здавалося, що то не снопи, а то їх голови стеляться по рівному полю . . .

Ніщо на світі так не вразило їх серця, як та машина. "Нащо вона? Споконвіку, з дідів, з прадідів так велося, щоб хліб руками збирали . . . І всім було, всім діставало, нас всіх мати сира земля родила, всіх годувала . . . А тепер от зразу стало мало . . . Для одного мало оцих ланів, степів безкраїх? Господи! Ну, та й лукавий же та ненажерливий твоє сотворіння — чоловік"! — думали одрадяни, вертаючись до дому.

Що тепер їм зісталося робити? З самого малу їх приставлено до землі; з давніх-літ вони тільки й знали — біля неї ходити, хліб пахати . . . А от тепер — ні землі, ні хліба! Куди ж їм повернути? Де себе подіти? . . . Голодна смерть чорним крюком носилася над їх головами, гнула до долу.

Неначе тіні німі, мовчазні, ходили вони один біля одного, соромились один на одного глянути, боялися один одному слово сказати . . . Замісць них так голосно деренчала машина з поля.

— Ич, як співає! Що то вона каже? — спитався невеличкий хлопчик у другого.

— То вона стогне, що людям нічого буде їсти! — відказав той, зітхнувши.

Та розмова невеличких хлопят зразу всіх дорослих розбудила. Всі вони голосно заговорили.

— То все отой німець! То він на наші голови накладає. Убиймо невіру, як ту собаку!...

— Що це ви мовите, нерозумні голови? — почали гарячих охолоджувати старі діди. — Якого гріха на свою душу хочете взяти?

— Та за такого і Бог не каратиме, і люде не осудять! — гукають молодші. — Який там гріх — собаку задавити? . . . Не пропадати ж нам всім через одного? . . .

— Гай-гай! Та й дурні ж ви та нерозсудливі! — одно охолоджують діди. — Що з того, що німця вбєте? Його вложите — другий буде: не буде Галя — буде другая! . . .

— Що ж нам робити? Що нам казати? Як його в світоньку з малими діточками прожити?

— Що робити? Треба за розум взятися — он що треба робити! Треба прирозуміти, як ту бісову машину скасувати. У ній одній усе наше лихо, від неї наше горе . . .

— А не один, бач, біс — що машина, що німець? Одну скасуємо — друга буде! — гукають молодші.

— Все, та не все: поки то другу дістануть, а хліб треба вбирати! — розжовують діди.

Повеселішали трохи одрадяни. Справді, що треба машину скасувати! Тільки як то його? Та й хто за те візьметься? Хоч би не були дурнями та не відкидалися від наймів. А то тепер чужі стали. Свойому безпечніше можна б було шепнути, а чужий ще видасть! . . .

Надія, що на хвилину звеселила була їх засмучені голови, почала знову меркнути, зникати. Перед очима знову вставала голодна смерть.

Цілий день тупцювалися одрадяни, не знаючи, що їм робити, як виплутатися з тієї біди, що негадано-несподівано скоїлася над їх головами. Що машину скасувати, то вже й Бог велів. Одно — як його й кому? Прохали коваля — він біля заліза ходить, краще знає. Так і коваль відкинувсь.

— Як я, — каже, — її скасую, не бачивши зроду, що воно таке? Може то така сатана, що й тебе натрое переріже? Щоб машину скасувати, треба розуму та ще й не абиякого.

— То ти піди подивися!

— Дивися, коли там нікого не видко! Треба знати, як її зробити, то тоді знатимеш, як її розтиряти, — відказав коваль.

Отже одрадяни все таки післали коваля до машини. Пішов той та й вернувся ні з чим.

— Там треба розуму та ще й розуму! — одно плеще.

Коли трохи перегодом доноситься з поля крик, гук. Хлопята, що цілий день бігали черідкою за машиною, не бачивши зроду такого дива, тепер, як вітер, неслися в село, тільки курява шляхом вставала.

— Що там таке трапилося? Женуть вас геть чи що? — допитувалися одрадяни хлопят.

— Машина пропала! Машина пропала! — гукають ті.

— Як пропала?

— Полаталась к лихій годині!

— Чого?

— Та Йвась Кабанців палицю підставив. Вона ту палицю як підхопила, як черконе! Так к лихій годині всі зубя й сплескалися! Тепер тільки смиче, а не ріже. (Далі буде)

digitized by ukrbiblioteka.org

Оленка Ома.

РЕВІЗІЯ

(З часів останньої війни)

Це було ще в тих часах, коли гуділи гармати, коли на широких, кулями заораних полях виростали могили з березовими хрестами.

От, тоді то звичайному смертникови, коли він не був вояком — нічого не було вільно. Не було вільно мати тютюну ні цукру, білизни ні коців. Це були безапеляційно речі "військові".

Воякови також не було нічого вільно. Одначе вільно було йому курити до схочу і вряди-годи підісти собі, коли попав у запілля . . .

Та листок запашного, дорогого тютюну штука не проста! Вже думкам самим люба! Тому Василь охоче зарискував в імя гасла: до відважних світ належить . . . і — засіяв тютюн у кукурудзах, ген далеко в царині, щоб ніяк "шандарське" око його не вгледіло.

Та таки вгледіло. Лиш прижмурилося, буцім то нічого не бачить.

А Василь рад, що штука вдалася, позривав широкі тютюневі листки. Потайки сушив їх на полі та не раз і не два з страху потом обливався, коли побачив на подвірю жандармський багнет. Героїчно вдавав, що він — нічого . . .

І жандарм нічого.

А що часом жмурив лукаво очі — що ж про це міг знати добросердний Василь? Хто то взагалі може знати, чому жандарм часом прижмурює очі?

Вкінці Василь зняв із шнурка посиляні тютюневі листки і — сховав. А коли сховав, то відітхнув і повеселішав.

І тоді саме прийшли до нього жандарми з ревізією.

— Скажіть, Василю, де у вас тютюн?

— Бігме, пани, нема в мене ніякого тютюну. Де-де в мене тютюн?! Та це від коли война — я цигарку кручу хіба тоді, як син Іван на урльоп приїде...

— Василю, то неправда! Ви дихаєте самим тютюном, а Івана на урльопі нема!

— Нема, ой, нема! Пани, мої гідні! Та Іван часом передасть пачку . . . Спасибі, тямить за старого, що любить, ой, любить си часом пакнути . . . Передав мі, ая! Подай-но стара, пачку, там у столі, хай си пани подивлят . . . А може й ви закурите? Добрий тютюнець, бігме, добрий, сказано ж військовий . . .

— Та що ви нам, Василю, теревені гнете? Ми ж добре знаємо, що у вас є тютюн. Найкраще покажіть його. Добровільно віддайте, то й кару напевно невелику дістанете за безправне плекання тютюну.

— Бігме, пани, в мене тютюну поза от тим, що в пачці — із свічкою не знайдете! Не вірите? Так, що ж, шукайте!...

І стали шукати.

Наперед у хаті. Розкидали все: навіть у піч і в комин полізли.

— Та хто би, шановні пани, тримав таку дорогоцінну річ, як тютюн, у комині?

— Мовчи! Не питаємо — злісно закліпали на нього очима.

В коморі повисипали з діжок зерно, що його ще не все вспіли зареквірувати, а тютюну як не було, так нема.

Лихі пішли в стайню і підлогу там здерли, а тютюну таки нема.

В стодолі розкидали все сіно, помішали з соломою, все на пусто.

Перейшлися по подвірю, по городі, скопали навіть землю там, де чогось була свіжо рушена без мурави — тютюну нема.

Прийшли ще раз у хату.

— Василю, ми напевно знаємо, що у вас є тютюн . . .

— Та як є, коли шукали, ба! Ще як шукали, та не знайшли?

— Та ми знаємо, що є! Скажіть, Василю, де ви його сховали, а нічого вам за це вже не буде.

— Бігме, пани, нема! Як може бути те, чого нема?

Жандарми зглянулися один на одного:

— Василю! Знаєте, не дивіться на нас, що ми в мундурах. Не беріть нас за жандармів. Ми вас так питаєм, вже не службово, бо ми напевно знаємо, що у вас тютюн є, хоч ми і не знайшли. — Де ви його до лиха так добре сховали?!

— Ей! Пани! Жартуйте здорові — зареготався на все горло Василь. — Та я сказав би вам, та коли бігме, нема тютюну.

Жандарми з дива не могли вийти.

Це в їх службовій практиці перший раз щось подібного траплялося. Скинули з себе строгу, урядничу, безкомпромісову обовязковість і стали звичайними людьми, дуже цікавими, такими, якими заповнений світ. Людьми, що з деякою пошаною згідні подивляти щось незвичайного у своїх ближніх тоді, коли ті ближні спроможуться на якусь більшу, дотепнішу штуку від них самих.

— Василю, даємо вам найсвятіше слово чести, що нічого вам не буде за той тютюн. Навіть тютюну вам не заберемо! Куріть собі вже його на здоровля! Лиш покажіть, де ви його так хитро сховали?

— Дякую вам красно, пани, за добре слово. І вам най дасть Бог здоровля. Але я вже знаю, яке то панське — не вогнів вам, пани — слово чести. Коли ялівку мені до війська забирали, то дали квит та казали: слово чести, що гроші за той квит у канцелярії дістану. Я пішов туди, а там на мене висварилися та загрозили, що повісять, як ще раз прийду . . . І скажіть, пани добрі, защо? За мою ялівку, що я її так тяжко в час війни годував?

— Е, Василю, та то з тютюном не має нічого спільного. Тоді було інакше. Тут був недалеко фронт. А тепер інакше. Тепер ми лиш тютюну шукаємо. Но, Василю! Не вірите нам? . . . То якже ж маємо до вас говорити? Кажемо вам, що ми не як "шандарі", а так вже з простої, людської цікавости хочемо знати, як ви той тютюн "мудро" сховали . . .

Василь нерішуче замотав головою, а зір його непевно спинився на жінці.

— То, як, стара? Хіба вже скажу панам, коли вже так дуже наперлися знати . . .

Жінка з острахом глянула на нього, мов би хотіла впевнитися, чи часом Василь з глузду не зсунувся. "Оце! . . . А хто ж то вигадав на світі, шандарам віри ймити! Хоч би хрестом святим клялися — не вір!" . . .

— От, бачите, Василю, ви вже самі себе зрадили, що таки тютюн маєте. Тепер могли би ми вас за це потягнути. Та — як ми вже вам обіцяли, що нічого вам за той тютюн не буде, то вже можете нам тепер вірити, що не маємо супроти вас ворожих намірів, і — слова додержимо.

— Та . . . я хотів би щось наперед знати — замнявся Василь, дручи потилицю.

— Кажіть.

— Хто вам доніс, що в мене тютюн?

— Ніхто не доніс. Ми самі бачили його у вас на полі.

— От, як! — здивувався. — А я думав, що то сусід котрий такий добрий . . .

— А сусіди знали?

— Аво! Та де знали! Ще чого! Але думав — може де підглянули . . . Або то нині можна кому вірити . . .

— Но, Василю, так показуйте, де той тютюн?

— Та воно — ніби так . . . — аж зніяковів Василь. — Мені якось аж стидно показувати, бо він же ж таки на очах.

— Як це так? На очах! — аж закричали, — коли ми його не знайшли і тепер не бачимо! — а очі в них так заносили по всій хаті.

— А он тут — вказав Василь рукою на решето, що висіло на стіні.

Спинилися на ньому недовірливим поглядом. Один з жандармів підійшов і рвучко взяв за решето.

— Ой, а беріть но, лиш поволі, бо впаде тай подреться мені тютюнець, — забідкався нараз Василь, підбігаючи до решета.

Зняли. А решето справді битком набите листками, повязаними гарненько в пачки.

Жандарми телеграфували собі очима, що зробили невибачну дурницю: як можна було не поцікавитись таким решетом на стіні!

— Тьфу! Щезни! — закляли досадно.

А Василь стояв розрадуваний та усміхнений, мов дітвак, котрому вдалося обійти безкарно строгий заказ.

— Бувайте здорові, Василю, та дякуємо вам. От тепер, коли прийде нагода, то не лиш під решета, а навіть у склянки будемо заглядати.

НАЙБІЛЬША СВІТОВА ВОДНА СИЛА ПОЧАЛА ПРАЦЮВАТИ

Розвиток водної сили у Сполучених Державах з днем 22 березня зробив великий крок вперед. Того дня, себто два роки скорше від планованої дати, у стейті Вашингтон пущено в рух електричні мотори заводу так званого Ґренд Кулі.

Цей величезний завод, — найбільше збірне джерело контрольованої сили світу, — має загальну силу, яка рівняється енергії 2,475,000 коней. Його поємність є вдвоє більша від другого з ряду щодо світової величини заводу Болдер Дем, а чотири рази більша від Дніпрострою, в Україні. Ця електровня постачатиме електричну силу фабрикам, що продукують матеріяли для оборони, а також буде наводнювати такий земельний обшар, як цілий стейт Делавар; крім того буде давати світло і струю для іншого запотребовання сотням тисяч людей на північнім заході.

Ґренд Кулі Дем, ця величезна бетонова гребля, котра запрягла енергію ріки Колумбії, займає простір 35 акрів. Сподом гребля має 500 стіп грубости і 3,000 стіп довжини і є на 550 стіп висока. Вгорі має трицять стіп ширини і 4,300 стіп довжини. Іншими словами, ширина греблі рівняється двом звичайним містовим вулицям, а довжина горою простягається на 15 міських кварталів, або на три четвертих американської милі. Її висота рівняється будинкови на 46 поверхів.

Вода, яку здержить тама, утворить збірник на 151 миль довжини, себто аж до канадійської границі. Тої води буде вжито на наводнення і на витвір енергії. Більш як 300,000 людей сподіється поселитись на новім, дотепер сухім, грунті в середині стейту Вашингтон, котрий через наводнення стане плодовитим. Іригацію можна буде провести на яких 1,200,000 акрів землі.

Будову тами Ґренд Кулі почато коло вісім літ тому. Тогочасне безробіття було причиною, що спонукало власти до такого діла. Президент Розевелт припоручив Г. Л. Ікесови, тодішньому адміністраторови публичних робіт ("Пі Доблю Ей"), вжити фондів департаменту внутрішних справ на конструкцію тами Ґренд Кулі, під наглядом Рекламаційного Бюра.

Від того часу, коли Бюро Рекламації почало свою працю, щоб опанувати води ріки Колумбії, другої з ряду ріки в краю, армія робітників працювала по 24 години на добу коло будови тами. Бувало так, що в один час працювало там разом поверх 7,400 робітників. Матеріялів під будову постачали усі стейти.

Силовий завод Ґренд Кулі складається з двох будинків, — один на однім, а другий на другім березі ріки. В них буде приміщено десять головних моторів і три стаційні службові мотори. Два з цих останніх вже тепер функціонують. Перший головний мотор, поємности 108,000 кіловатів, вже вставлено. Його вироблено в Питсбургу і частинами перевезено на призначене місце. Будова того мотора тривала три роки. Він важить 2,367 тон. Прочі два будуть скоро зложені і всі три пічнуть працювати ще біжучого року. Ями в силових заводах, де приміщено ті мотори, є на пять поверхів глибокі.

У звязку з уліпшенням 1,200,000 акрів землі стейту Вашингтон принято вже протиспекуляційні закони. Земельна власність буде обмежена на не більше як сорок акрів на самотного чоловіка, а 60 акрів на чоловіка з жінкою. Після теперішнього плану річно буде можна наводнити від 50,000 до 100,000 акрів землі. Наводнення цілого обшару можна буде зробити на протязі яких 20 років.

Коли почато будову тами Ґренд Кулі, то з усіх сторін краю приїздили цікаві люде її оглядати. Згодом, коли праця поступала, чимраз більше глядачів приїздило, так що в жовтні 1938-го року їх число, як зареґістровано, виносило один мільйон. Від того часу яких 300,000 людей річно приїздить в ті сторони на оглядини.

Загальна Рада — ФЛІС

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УКР. РОБ. СОЮЗА

ВІДДІЛ 28, НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори в суботу, 7 червня, в 8-ій веч., при 334 Іст 14-та вул. Проситься всіх конче прийти. Делегат здасть звіт з Конвенції У. Р. Союза.
В. Бербець, секр.

ВІДДІЛ 35, ВИЛКС-БЕРИ, ПА. Піврічні збори в неділю, 8 червня, в 1-ій попол. Контрольори здадуть свій звіт за місяців з майна нашого товариства. Також делегат здасть звіт з конвенції. Проситься всіх прийти на ці збори. Уряд

ВІДДІЛ 58, ЧОРЧВИЛ, Н. Й. Збори в неділю, 8 червня, в 2-ій попол., в домі т. Михайла Поповича, Бракпорт. Проситься всіх прийти на час, бо є важні справи.
В. Коломиєць, секр.

ВІДДІЛ 82, БРУКЛИН, Н. Й. Збори в суботу, 7 червня, в 8-ій веч., при 724 Ленард Стріт. Обовязком всіх прийти, бо є важні справи. Неявнишийся член або урядник буде караний по статуті.
М. Андрейко, секр.

ВІДДІЛ 90, ГЕМТРЕМК, МИШ. Піврічні збори в неділю, 8 червня, в 10-ій зрана. Проситься всіх прийти на ці збори, бо є важні справи. Делегат здасть справоздання з конвенції. Отже проситься не спізнюватись, а прийти на час.
І. Стрільбицький, рек. секр.

ВІДДІЛ 130, НЮ ЙОРК, Н. Й. Піврічні збори в суботу, 7 червня, в 8-ій веч., при 46 Іст Сема вул. На цих зборах делегат буде здавати звіт з Десятої Конвенції У. Р. С. Також є багато інших справ до полагодження, а між ними і справа літнього часу. Отже, з огляду що є багато важних справ, проситься всіх прийти в означений час на ці збори.
Ю. Кафтан, секр.

ВІДДІЛ 196, ҐЕРИ, ІНД. Збори в неділю, 8 червня, в 1:30 попол., в Нейборгуд галі, при 17 і Адам вул. Проситься всіх прийти на ці збори і заплатити свій довг. Рівнож буде звіт делегата з Десятої Конвенції У. Р. С. Отже всі як один на ці збори.
І. Зіневич, секр.

ВІДДІЛ 221, КЕМДЕН, Н. ДЖ. Збори в неділю, 8 червня, в 2-ій попол., там, де все, з причини, що на 1-го червня буде пікник кемденської громади. Проситься всіх прийти. Буде справоздання делегата з конвенції і вибір комітету до пікніку, котрий відбудеться 29-го червня. По зборах буде спільна забава до пізної ночі.
Д. Завойський, секр.

ВІДДІЛ 228, МЕКІЗ РАКС, ПА. Піврічні збори в неділю, 8 червня, в 1:30 попол., в У. Н. Домі. Проситься всіх прийти на ці збори. Буде фінансове справоздання. Також почуєте від делегатів з Десятої Конвенції. Проситься контролю провірити майно, так щоб все було в порядку на цих зборах.
А. Сушинський

ВІДДІЛ 229, ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Збори в пятницю, 6 червня, в 8-ій веч., в У. Н. Домі. Проситься довгуючих прийти і заплатити свої залеглости, бо слідуючі збори, котрі відбудуться в липни, будуть піврічні. Обовязком всіх приходити на збори в означений час і точно платити.
А. Малоїд, секр.

ВІДДІЛ 240, Н. С. ПИТСБУРГ, ПА. Збори в неділю, 8 червня, в 2-ій попол., в домі касієра. Буде звіт делегата з Десятої Конвенції У. Р. С. Проситься всіх прийти на час.
П. Лесик, секр.

ВІДДІЛ 248, ЛІ СЕНТЕР, Н. Й. Збори в неділю, 8 червня, в 1-ій попол., в домі т. Гриця Свердана. Проситься всіх прийти і заплатити свою належитість до У. Р. Союза і товариства. Хто не прийде і не заплатить, то за такого члена розмет не буде висланий. Отже всі як один на ці збори в означений час.
Г. Мельничук, писар

ВІДДІЛ 266, ТОРОНТО, ОНТ., КАНАДА. Надзвичайні збори з приводу Десятої Головної Конвенції У. Р. Союза відбудуться в пятницю, 6-го червня, в 8-ій годині вечером, в локали Оборони України. Проситься всіх членів і членкинь прийти в означений час. Л. Залепа, рек. секр.

ВІДДІЛ 282, НЮАРК, Н. ДЖ. Збори в середу, 11 червня, в 7:30 веч., при 160 Спрингфілд Евню (другий поверх). Проситься членкинь і членів прийти на ці збори. Буде справоздання делегата з конвенції.
П. Семчишин, голова; Д. Легкий, секр.

ASSEMBLY 289, DETROIT, MICH. Club Arkas will hold its regular meeting Sunday, June 8th, 1:00 p. m., at 6690 Michigan Avenue. Plans for further summer activities will be discussed.
Joe Zacharyczuk, secretary

ДРУКАРНЯ АМЕРИКИ В ФИЛАДЕЛФІЇ

пошукує друкаря, до преси й ломання газети. Праця постійна, платня за умовою. Зголошення на адресу:

AMERICA
817 North Franklin St.,
Philadelphia, Pa.

КОСИ

Маємо австрійські серпи і коси з найліпшої серебристої сталі, коса довга 32 цалі, важить поверх фунта, за одним поклепанням косить пару днів. Широка коса в ціні $2.50 з пересилкою. Перстень до коси подвійний 50 ц. Бабка 75 ц. Молоток 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами $1.00.

Замовлення враз з грішми посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 1TH ST., NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ на продаж. Властитель покликаний до армії. Добрий, впроблений бизнес. Продасть за готівку або на сплати. Пишіть або кличте:
PERFECT PRINTING COMPANY
Михайло Борух, власник
13 Charlton St., Newark, N. J.
Phone: MArket 2-3392

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ ПОГРЕБНИК на Филаделфію й околицю

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
Cor. Franklin & Brown Sts.,
Philadelphia, Pa.
Tel.: Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

ПОЧУВАЄТЕСЬ ЗЛЕ — НЕ МАЄТЕ ЗАПАЛУ ДО ЖИТТЯ?

Болить вас голова — маєте гази в шлунку?

● Скільки разів маєте запір кишок і терпите болі через гази, злий відих, нудоту від нестравности, вжийте FEEN-A-MINT. Це розвільняюча жвачка, котра має добрий смак, порадить вам на запір легко, а певно. Заживайте перед спанням — а рано почувайте полекшу й ви знову будете почуватися добре. Мільйони людей — молодих і старих, покладається на цей недорогий FEEN-A-MINT. Він поможе й вашій родині. Купіть FEEN-A-MINT нині!

ЗМІНА АДРЕСИ

Відділ .....

СТАРА АДРЕСА:

Імя .....

Вулиця .....

Місто .....

НОВА АДРЕСА:

Вулиця .....

Місто .....

При зміні адреси треба подати число відділу і залучити 10 центів на кошт зміни.

NARODNA WOLA,
524 Olive Street, Scranton, Pa.

PETER PEN By NICK NICHOLS